

Veelgestelde vragen:

De rol en werkzaamheden van de Europese Rekenkamer als externe auditor van de EU

1. Wie zijn wij?

De Europese Rekenkamer (ERK) is de **onafhankelijke externe auditor van de Europese Unie** (EU). Ze werd opgericht bij het Verdrag van Brussel van 1975, begon haar werkzaamheden in oktober 1977 en werd in 1993 een EU-instelling bij het Verdrag van Maastricht.

Wij dragen bij tot de verbetering van het financieel beheer van de EU, bevorderen verantwoording en transparantie en treden op als **hoedster van de financiële belangen** van de burgers van de Unie. Met ons onafhankelijke en objectieve werk ondersteunen wij de andere EU-instellingen en de lidstaten om het gebruik van EU-middelen beter te beheren en te controleren.

We communiceren onze werkzaamheden en bevindingen via onze verslagen en andere publicaties. Deze verslagen zijn van belang voor de Raad en het Europees Parlement bij hun wetgevings- en controlewerkzaamheden en voor het proces waarbij het Europees Parlement **kwijting verleent** aan de EU-instellingen voor de uitvoering van de EU-begroting.

2. Wat doen wij?

Wij verrichten **controles** en **analyses** en brengen **adviezen** uit.

- o Wij selecteren en voeren onze **controles** onafhankelijk uit op basis van onze opdracht en onze taken die zijn vastgelegd in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("het Verdrag") en in overeenstemming met de [beroepsnormen en andere uitspraken van INTOSAI](#): *Controle is een systematisch proces dat wordt uitgevoerd door onafhankelijke externe controle instanties en dat bestaat uit het objectief verkrijgen en evalueren van bewijsmateriaal om vast te stellen of informatie of feitelijke omstandigheden voldoen aan vastgestelde criteria.* Onze controleopdracht omvat **financiële, nalevingsgerichte en doelmatigheidscontroles** en heeft betrekking op EU-instellingen en -organen en autoriteiten van de lidstaten die EU-fondsen en/of -beleid uitvoeren.
- o Met onze **analyses** willen we de stand van zaken schetsen aan de hand van beschrijvingen of onderzoeken, vaak vanuit horizontaal perspectief en op basis van eerder verrichte controlewerkzaamheden of andere openbare informatie. We kunnen onze analyse presenteren van gebieden of kwesties die we nog niet hebben gecontroleerd, of feiten vaststellen in verband met specifieke thema's of problemen. Deze werkzaamheden kunnen ook relevante risico's en uitdagingen aan het licht brengen.
- o Verder brengen wij **adviezen** uit over voorstellen van de Commissie voor nieuwe of herziene wetgeving. Wanneer deze voorstellen aanzienlijke en/of directe gevolgen hebben voor het financieel beheer, moet de ERK

FAQ's ERK

volgens de EU-wetgeving in bepaalde wetgevingsprocessen worden geraadpleegd. Andere EU-instellingen kunnen de ERK verzoeken om adviezen uit te brengen over andere specifieke kwesties. Al onze adviezen worden ter overweging toegezonden aan het Europees Parlement en de Raad — de wetgevers van de EU — maar zijn niet juridisch bindend.

3. Wat voor controles voeren wij uit?

Wij voeren drie verschillende soorten controles uit; wij controleren of EU-middelen:

- naar behoren worden verantwoord (**financiële controle**);
- worden geïnd en besteed in overeenstemming met de toepasselijke wet- en regelgeving (**nalevingsgerichte controle**);
- waar voor geld hebben opgeleverd (**doelmatigheidscontrole**).

Financiële en nalevingsgerichte controles

In overeenstemming met [onze opdracht krachtens het Verdrag](#) moeten wij elk jaar de betrouwbaarheid van de geconsolideerde jaarlijkse financiële staten van de algemene begroting van de EU (**financiële controle**) en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen controleren (**nalevingsgerichte controle**). Wij baseren ons controleoordeel (**betrouwbaarheidsverklaring**) op een gestructureerde aanpak voor financiële en nalevingsgerichte controles.

Door middel van onze jaarlijkse **financiële controles** gaan we na of de Commissie de financiële informatie in de financiële staten correct heeft gepresenteerd in overeenstemming met het toepasselijke kader voor financiële verslaglegging en regelgeving. Wij volgen daarbij de internationale controlestandaarden. Om tot ons controleoordeel te komen, controleren we de werking van essentiële boekhoudprocedures, analyseren we rekeningen en saldi en sluiten we deze aan, en verrichten we gegevensgerichte controles.

In het kader van onze **nalevingsgerichte controles** beoordelen wij of de activiteiten, financiële verrichtingen en informatie in de financiële staten van de EU voldoen aan de voor de gecontroleerde entiteit relevante regels, wetten, voorschriften en overeenkomsten.

Om te beoordelen of de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen voldoen aan de EU- en andere toepasselijke voorschriften en regelgeving, maken wij voornamelijk gebruik van rechtstreekse toetsing van een willekeurig geselecteerde, statistisch representatieve **steekproef van verrichtingen**. Dit wordt aangevuld met een onderzoek van geselecteerde **toezicht- en controlesystemen** om te bepalen of de geïnde EU-ontvangsten en de EU-betalingen correct zijn berekend en of ze in overeenstemming zijn met de wet- en regelgeving van de EU. Onze **gedetailleerde toetsing** vindt elk jaar plaats voor alle uitgavenregelingen van de EU en voor geselecteerde lidstaten. Aan de hand van deze toetsing verschaffen wij specifieke beoordelingen van de belangrijkste EU-begrotingsterreinen. We gebruiken ook relevant en beschikbaar **werk van andere auditors** van zowel de Commissie als de overheden van de EU-lidstaten als bewijs om onze controleconclusies te onderbouwen.

Doelmatigheidscontroles

In het kader van onze geselecteerde **doelmatigheidscontroles** beoordelen wij de kwaliteit van de ontvangsten en uitgaven van de EU. Deze controles houden een onderzoek in van programma's, concrete acties, beheersystemen en

FAQ's ERK

procedures van organen en instellingen die EU-middelen beheren met als doel te beoordelen of die middelen hierbij **zuinig, doelmatig en doeltreffend** worden benut.

De doelmatigheidscontroles van de ERK omvatten controles van de procedures en systemen van het proces van overheidsoptreden, waaronder de **input** (financiële, personele, materiële, organisatorische en regulerende middelen die nodig zijn voor de uitvoering van het programma), de **output** (de producten van het programma), de **resultaten** (de onmiddellijke gevolgen van het programma voor de rechtstreekse doelgroep of ontvangers) en de **impact** (maatschappelijke veranderingen die voortvloeien uit het optreden van de EU).

4. Wat is de belangrijkste output die we publiceren als resultaat van onze controlewerkzaamheden?

De ERK publiceert vier [belangrijke soorten output](#): **jaarverslagen, speciale verslagen, analyses en adviezen**.

Onze **jaarverslagen** bevatten de resultaten van onze werkzaamheden in het kader van de **financiële en nalevingsgerichte controle** van de EU-begroting, de herstel- en veerkrachtfaciliteit (Recovery and Resilience Facility — RRF) en de Europese Ontwikkelingsfondsen. Daarnaast publiceren we **specifieke jaarverslagen**, waarin we de resultaten presenteren van onze **jaarlijkse financiële controles** van agentschappen, gedecentraliseerde organen en gemeenschappelijke ondernemingen van de EU. Onze jaarverslagen bevatten onze betrouwbaarheidsverklaring die of ons controleoordeel dat het Europees Parlement ondersteunt en informeert bij het besluit om de uitvoering van de EU-begroting voor dat jaar goed te keuren.

Wij publiceren de resultaten van onze **doelmatigheidscontroles** op verschillende uitgaven- en beleidsterreinen in **speciale verslagen**. Deze controles zijn gericht op kwesties waarmee de EU te kampen heeft, zoals thema's rond groei en werkgelegenheid, Europese toegevoegde waarde, het beheer van openbare financiën, het milieu en klimaatactie.

In 2023 publiceerden we **35 speciale verslagen en analyses** over veel van de uitdagingen waarmee de EU wordt geconfronteerd op haar verschillende uitgaven- en beleidsterreinen.

We publiceerden ook **vier adviezen** waarin we de wetgevingsvoorstellen van de Commissie beoordeelden.

Wij publiceren al onze verslagen, analyses en adviezen **in de 24 officiële EU-talen** op [onze website](#). De antwoorden van de gecontroleerde instantie(s) op onze verslagen worden eveneens op onze website gepubliceerd.

5. Welke middelen controleren we?

Elk jaar controleren we als onderdeel van onze werkzaamheden voor de betrouwbaarheidsverklaring de **ontvangsten en uitgaven in het kader van de EU-begroting**. Daarnaast controleren we de regelmatigheid van de **RRF-uitgaven**, waarover we een afzonderlijk controleoordeel afgeven.

Voor ons Jaarverslag 2022 kwamen de bedragen voor onze controlepopulatie voor het toetsen van de ontvangsten en uitgaven respectievelijk neer op 245,3 miljard euro en 220,5 miljard euro. We controleerden afzonderlijke controlepopulaties voor de EU-begrotingsuitgaven (166,8 miljard euro) en de RRF-uitgaven (53,7 miljard euro) ter onderbouwing van onze overeenkomstige controleoordelen.

FAQ's ERK

Daarnaast controleren we andere EU-ontvangsten en -uitgaven, zoals voor het achtste, negende, tiende en elfde Europees Ontwikkelingsfonds (EOF), de EU-agentschappen en de gemeenschappelijke ondernemingen.

Onze doelmatigheidscontroles en de daaruit voortvloeiende speciale verslagen richten zich op specifieke door de EU ondersteunde uitgaven- en beleidsterreinen of op begrotings- en beheerthema's.

6. Wie controleren wij en waar?

De ERK is gevestigd in Luxemburg. Wij voeren onze controlewerkzaamheden zowel in Luxemburg als ter plaatse uit. Onze auditors leggen veel bezoeken af aan **de Europese Commissie** — onze belangrijkste gecontroleerde — en andere EU-instellingen, maar ook aan EU-agentschappen en -organen, nationale, regionale en lokale autoriteiten in de EU-lidstaten, EU-delegaties in niet-EU-landen buiten Europa, alsook aan internationale organisaties die EU-middelen beheren.

Ook bezoeken onze auditors ontvangers **van EU-middelen ter plaatse**, zowel binnen de EU als daarbuiten. Door middel van deze controles volgen we het geld van de EU-begroting naar de eindbegunstigden en **verkrijgen we rechtstreeks controle-informatie** over de uitbetaling van degenen die betrokken zijn bij het beheer van EU-beleid en -programma's, en bij de inning of uitbetaling van EU-middelen, alsmede van de begunstigden.

7. Hoe stellen wij ons werkprogramma vast?

De ERK selecteert en verricht haar controlewerkzaamheden volledig onafhankelijk.

Onze belangrijkste doelstellingen voor de langetermijnplanning zijn opgenomen in onze [meerjarige strategie](#). Daarnaast voeren we een voortschrijdende planning uit waarin we nader beslissen wat we de volgende jaren zullen controleren en welke middelen daarvoor nodig zijn.

Bij het opstellen van ons werkprogramma selecteren we controletaken aan de hand van verschillende objectieve criteria, zoals:

- risico's voor de begroting en voor de beleidsuitvoering via de begroting;
- financieel volume;
- eerdere dekking van de controlegebieden;
- potentiële toegevoegde waarde/impact, en
- beschikbare middelen.

In dit proces houden wij ook rekening met controlevoorstellen van onze institutionele belanghebbenden (commissies van het Europees Parlement die via de Conferentie van commissievoorzitters worden ingediend, en de permanente vertegenwoordigingen van de lidstaten bij de EU). Aan het einde van het proces stellen we ons werkprogramma vast, bepalen we onze controleprioriteiten voor de komende jaren en verstrekken we nadere gegevens over de speciale verslagen en analyses die wij, naast onze jaarverslagen, van plan zijn op te stellen en uit te voeren.

Wij delen het [werkprogramma van de ERK](#) met onze belanghebbenden en werken regelmatig ons [indicatieve tijdschema van verslagen](#) bij die binnen een periode van twaalf maanden moeten worden gepubliceerd.

FAQ's ERK

Hoewel wij onze controlewerkzaamheden van tevoren plannen, zullen wij altijd reageren wanneer omstandigheden het noodzakelijk maken om op korte termijn een EU-beleidsterrein te controleren als gevolg van opkomende kwesties die aandacht vereisen.

8. Wat is de impact van ons werk?

Met ons werk **informer**en wij beleidsmakers en wetgevers over gebieden waarop de EU het in de toekomst beter zou kunnen doen. Bovendien zijn onze verslagen duidelijk en toegankelijk, omdat wij vinden dat de Europese burgers gemakkelijk moeten kunnen begrijpen wat er met hun geld is gedaan en of het verstandig en volgens de regels is besteed.

Hoewel onze **aanbevelingen** niet wettelijk bindend zijn, worden de meeste door onze gecontroleerden aanvaard en uitgevoerd. En wanneer wij enkele jaren na de publicatie van onze verslagen een controlegebied opnieuw onder de loep nemen, stellen wij consequent vast dat onze aanbevelingen een positief effect hebben gehad.

9. Wie werken er bij de ERK en welke rol spelen de leden van de ERK?

De ERK **functioneert als een college van leden**, één per EU-lidstaat. [De leden van de ERK](#) worden door de Raad na raadpleging van het Europees Parlement benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar. De ERK wordt geleid door een president, een door het college gekozen lid. De president vervult de rol van "eerste onder zijns gelijken" voor een hernieuwbare termijn van drie jaar.

De leden van de ERK worden toegewezen aan een van de [vijf controlekamers](#), waar de meeste van onze controleverslagen, analyses en adviezen worden aangenomen. De controlekamers verdelen hun taken onder hun leden. Elk lid moet voor zijn/haar controletaken verantwoording afleggen aan de kamer en het college.

De ERK heeft ongeveer **950 personeelsleden**. De meesten van hen zijn auditors, maar we hebben ook vertalers en personeel voor ondersteunende diensten en algemene administratie in dienst. De auditors hebben de meest uiteenlopende achtergronden en ervaring in zowel de publieke als particuliere sector, waaronder op het gebied van accountancy, interne en externe controle, recht en economie. De ERK heeft **onderdanen van alle EU-lidstaten** in dienst. Als EU-ambtenaren vallen de personeelsleden van de ERK onder het statuut van de ambtenaren van de EU. Bij de ERK werken bijna evenveel vrouwen als mannen.

10. Hoe werken wij samen met de hoge controle-instanties van de EU-lidstaten?

Het Verdrag betreffende de werking van de EU bepaalt dat de ERK en de hoge controle-instanties (HCI's) van de lidstaten **samenwerken in onderling vertrouwen** en met behoud van hun onafhankelijkheid.

Wij werken voornamelijk met de lidstaten samen in het kader van het Contactcomité van de HCI's van de EU. Dit comité biedt een platform voor HCI's om ervaringen en methodologische benaderingen uit te wisselen in verschillende werkgroepen en netwerken. De hoofden van de HCI's van de EU komen één keer per jaar bijeen om actuele en algemeen relevante kwesties te bespreken. Ga voor meer informatie naar de [website van het EU-Contactcomité](#).

FAQ's ERK

11. Hoe dragen wij bij aan fraudebestrijding?

Als externe auditor van de EU **hebben wij geen mandaat tot het onderzoeken van gevallen van vermoedelijke fraude**. Onze controles zijn daarom niet specifiek ontworpen om fraude op te sporen. Wanneer onze auditors echter gevallen aantreffen waarbij we vermoeden dat er sprake kan zijn geweest van frauduleuze activiteiten, zijn wij verplicht die gevallen aan de bevoegde autoriteiten te melden.

Wanneer we gevallen van vermoedelijke fraude vaststellen, melden we dit samen met alle relevante informatie en bewijsmateriaal aan het **Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)**, de dienst van de Commissie die verantwoordelijk is voor het onderzoeken van vermoedelijke gevallen van fraude en corruptie. Indien van toepassing melden wij deze gevallen ook aan het **Europees Openbaar Ministerie (EOM)**, het onafhankelijke bureau van de EU dat strafbare feiten onderzoekt en vervolgt die de financiële belangen van de EU schaden.

In 2023 meldden we 19 gevallen van vermoedelijke fraude aan OLAF die wij tijdens onze controlewerkzaamheden hadden opgemerkt. 17 van die gevallen meldden we ook aan het EOM. Ons jaarverslag over de EU-begroting bevat aanvullende informatie over de aard van gevallen van vermoedelijke fraude en, indien van toepassing en/of beschikbaar, over de vervolgens door OLAF aanbevolen financiële terugvorderingen.

12. Waar vindt u meer informatie over de ERK?

Meer informatie over onze werkzaamheden en resultaten vindt u op onze [website](#):

Als u **contact wilt opnemen met de ERK**, kunt u een e-mail sturen naar ECA-InstitutionalRelations@eca.europa.eu.